

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยลำดับขั้นตอนวิธีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 723 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 153 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 570 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มจากประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา และเทียบจำนวนจากตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 654 คน แยกเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 144 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 510 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ มีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยจากการเทียบจากตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ 34 โรง และสถานศึกษาขนาดเล็ก 16 โรง

2.2 สุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ 34 โรง และสถานศึกษาขนาดเล็ก 16 โรง

2.3 เลือกแบบเจาะจง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 15 คน สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 9 คน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 144 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 510 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดสถานศึกษาและสถานภาพ

ขนาด สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน คณะกรรมการ สถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา	จำนวนคณะกรรมการ สถานศึกษา
สถานศึกษา ขนาดใหญ่	38	570	34	510
สถานศึกษา ขนาดเล็ก	17	153	16	144
รวม	55	723	50	654

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่ง 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โรงเรียนท่าคันโทวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่เป็นเลิศในการพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Best practice) จำนวน 15 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. นำผลการศึกษาในข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ และแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน โดยพิจารณาให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนอกิจกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความต้องการและครอบคลุมเนื้อหาที่จะสำรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แนะนำ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามที่คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์แนะนำแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยในแบบสอบถามและแบบ สัมภาษณ์แต่ละข้อผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีความเห็นตรงกันหรือมีความสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ใน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1 นายคำปุ่น ภูเงิน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าคันโท วิทยาคาร การศึกษา กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเพื่อ ตรวจสอบความครอบคลุม ถูกต้องของแบบวัด

4.2 นายสุวรรณ มูลปลา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน หนองแขง การศึกษา กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อความที่ใช้

4.3 นายประสงค์ สกุดซัง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแกววิทยาคม การศึกษา กศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวัด เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบของเครื่องมือ

5. ผลการพิจารณาค่า IOC พบว่า แบบสอบถามมีค่า IOC ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.67 - 1.00 จำนวน 41 ข้อ ส่วนที่เหลือมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จึงตัดทิ้ง และปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง

6. การตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้ (Try - out) กับคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเขาวงพิทยาคาร จำนวน 15 คน และ โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา (กรป.กลางอุปลัมภ์) จำนวน 15 คน รวม 30 คน

6.2 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้และวิเคราะห์หาค่าอำนาจ จำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้วิธี Item - total Correlation พบว่า มีค่า อำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.63 - 0.86

6.3 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) พบว่า มีค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จัดส่งแบบสอบถามที่ลงรหัสไว้แล้วไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามในการดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามนั้น ได้แนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อจัดส่งคืน ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม
3. เมื่อครบ 15 วัน ผู้วิจัยได้ขอรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาสำรวจความสมบูรณ์ ครบถ้วนของเนื้อหาในแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติพื้นฐาน ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการประมวลผลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับบพาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง ควบคู่การบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100) ดังนี้
 - 5 หมายถึง การมีบทบาทมากที่สุด
 - 4 หมายถึง การมีบทบาทมาก
 - 3 หมายถึง การมีบทบาทปานกลาง
 - 2 หมายถึง การมีบทบาทน้อย

1 หมายถึง การมีบทบาทน้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง ระดับการมีบทบาทมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ระดับการมีบทบาทมาก
2.51-3.50	หมายถึง ระดับการมีบทบาทปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ระดับการมีบทบาทน้อย
1.00-1.50	หมายถึง ระดับการมีบทบาทน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีบทบาทจากการสัมภาษณ์ในการบริหารจัดการศึกษาของกรมการศึกษานานาชาติ โดยการใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอโดยการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ใช้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

1.2 หาอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้วิธี Item -- total Correlation

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 t-tests (Independent)

3.2 F-test (One-way ANOVA)